Erməni vandalizminin izi ilə...

Qarabağa və Şərqi Zəngəzura səfər edən diplomatlar da işğalçının bu ərazilərdə törətdiyi barbarlıqlardan dəhşətə gəldilər

Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarını mənfur düşməndən azad etdikdən dərhal sonra həmin ərazilərə müxtəlif ölkələrdən olan diplomatların, media, ictimaiyyət nümayəndələrinin səfərləri təşkil edildi. Beləliklə, barbar xislətli ermənilərin Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda 30 il ərzində törətdiyi vandallıqlara beynəlxalq aləmin də əyani şahid olmasına şərait yarandı. Faşist ideologiyalı ermənilərin təkcə insanlarımızın deyil, təbiətimizin, tarixi, mədəni, dini irsimizin də qəniminə çevrildiyini öz gözləri ilə görmələrinə zəmin yarandı. Və bütün dünya bir daha gördü ki, illərdir Azərbaycan xalqı necə qaniçən, qəddar, vəhşi bir düşmənlə qarşı-qarşıya idi...

Məgər nəcib xalq belə hərəkət edə bilərmi!?

İşğaldan azad edilən torpaqlarımıza səfər edən hər bir şəxs, o cümlədən beynəlxalq ictimaiyyətin nümayəndələri bu ərazilərdəki dağıntıların, talanın, təbiətə vurulan zərərin miqyasını gördükdə dəhşətə gəlirlər. Onların ermənilərin törətdikləri bu insanlıqdan uzaq vəhşiliyi ifadə etməyə söz tapmaqda belə çətinlik çəkirlər. Halbuki erməni barbarları hər zaman özlərini dünyaya "sivil", "qədim", "nəcib" xalq kimi sırımağa cəhd edir, bu barədə sadəcə özlərinin inandıqları nağılları uydururdular.

Amma Prezident İlham Əliyevin də dəfələrlə müsahibələrində vurğuladığı kimi, erməni vandallarının "nəcib xalq" olma iddiaları ilə vəhşi əməlləri qətiyyən üst-üstə düşmür: "Məgər nəcib xalq belə hərəkət edə bilərmi? Ölüləri qəbirdən çıxarıb onların qızıl dişlərini çıxartmaq, qəbirüstü daşları sındırıb qonşu ölkələrə satmağa aparmaq, məscidləri dağıtmaq, orada donuz saxlamaq. Biz bütün bunları göstərdik, hərçənd heç nə göstərməyə ehtiyac yox idi, sadəcə adamların oraya gəlməsi lazım idi ki, özləri baxıb görsünlər".

İşğaldan azad olunmuş ərazilərə tanışlıq səfərləri

Zəfərlə bitən haqq savaşımızdan sonra Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun, o cümlədən xarici ölkələrin səfirlərinin, hərbi attaşelərin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin rəhbərlərinin də azad torpaqlarımıza mütəmadi səfərləri təşkil olunur. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, xarici diplomatik korpusun işğaldan azad olunmuş ərazilərə tanışlıq səfərlərinin davamlı şəkildə həyata keçirilməsinin özü də Azərbaycanın bu ərazilərdə gerçəkləşdirdiyi irimiqyaslı layihələrin, quruculuq-bərpa işlərinin, o cümlədən erməni vəhşiliyi ilə üz-üzə qalan, başdan-başa talan olunan yurdlarımızla beynəlxalq aləmin tanışlığı məqsədini daşıyır.

Ötən il fevralın 6-da Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın qədim yurd yerlərində törətdiyi vəhşiliklər və cinayət izləri ilə tanış olmaq üçün Azərbaycanda fəaliyyət göstərən səfirlər, hərbi attaşelər və beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdəki nümayəndəliklərinin rəhbərləri işğaldan azad olunmuş Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfər etmişdilər. Səfirlər əvvəlcə Cocuq Mərcanlıda olmuş, kənd barədə ətraflı məlumat almışdılar. Daha sonra Cəbrayıl şəhərinə yollanaraq orada dağıdılmış qəbiristanlıqları və erməni vəhşiliyinə məruz qalmış digər əraziləri öz gözləri ilə görmüşdülər. Cəbrayılda qədim Xudafərin körpüsündə olan səfər iştirakçıları daha sonra Zəngilandakı erməni barbarlığına şahidlik etmiş, dağıdılmış şəhər məscidinə baş çəkmişdilər.

Həmin il iyulun 9-da isə Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun və beynəlxalq təşkilatların, ümumilikdə 100-dən çox xarici diplomatik nümayəndənin Şuşa şəhərinə səfəri təşkil olunmuşdu. Səfərdə Türkiyə, Pakistan, İtaliya, Avstriya, İsveç, Polşa, İsrail, Çin, Yaponiya, Malayziya, Cənubi Koreya, Belarus, Ukrayna, Braziliya, Meksika, Səudiyyə Ərəbistanı, Qətər, Əlcəzair və digər ölkələrin səfirləri, həmçinin BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndələri də iştirak etmişdilər. Səfərin məqsədi xarici diplomatları Şuşa şəhərində həyata keçirilən bərpa və yenidənqurma işləri, Şuşa şəhərinin orijinal memarlıq üslubu və Azərbaycan xalqının milli-mədəni irsi ilə tanış etmək idi.

Ümumiyyətlə, ötən il Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun işğaldan azad olunmuş ərazilərə, o cümlədən Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı, Laçın rayonlarına səfərləri təşkil olunmuşdu. Diplomatlar işğal dövründə erməni vandalizminin nəticələri və həyata keçirilməsinə başlanmış bərpa və yenidənqurma işləri ilə tanış olmuşdular.

Qafqazın Xirosiması kimi tanınan Ağdam yenidən qurulur

Cari ildə də Qarabağ və Şərqi Zəngəzura bu qəbildən olan səfərlər davamlı olaraq təşkil olunur. Aprelin 29-da Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun rəhbərlərinin, o cümlədən xarici ölkələrin səfirlərinin, beynəlxalq təşkilatların ölkəmizdəki nümayəndəliklərinin əməkdaşlarının işğaldan azad olunmuş Ağdam şəhərinə növbəti səfəri təşkil olundu.

Səfər zamanı ermənilərin dini abidələrimizi təhqir etməsi, məscidlərdə heyvan saxlaması, qəbiristanlıqları dağıtması kimi faktlar qonaqların diqqətinə çatdırılıb, Ermənistan tərəfindən ərazilərin minalarla çirkləndirilməsi, bu istiqamətdə aparılan təmizləmə işləri barədə məlumat verilib. Qonaqlar işğaldan azad olunan torpaqlarda, o cümlədən Ağdamda aparılan geniş tikinti-quruculuq işləri barədə də məlumatlandırılıblar.

Diplomatlara Ağdam şəhərinin Baş planı çərçivəsində həyata keçiriləcək quruculuq işləri barədə də ətraflı məlumat verilib. Onlar Ağdam şəhəri üçün yeni məscid nümunələri, bina tipologiyaları və şəhərətrafı obyektlər, yol-nəqliyyat infrastrukturu ilə də tanış olublar. Diqqətə çatdırılıb ki, Qafqazın Xirosiması kimi tanınan Ağdam Azərbaycan Prezidentinin və hökumətinin təşəbbüsü ilə regionun ən gözəl şəhərlərindən birinə çevriləcək, doğma yurdlarından 30 il ayrı düşmüş insanların öz yurdlarına təhlükəsiz şəraitdə qayıdışı təmin ediləcək.

Erməni barbarlığının Kəlbəcərdəki təzahürü

Mayın 31-də isə Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun, o cümlədən xarici ölkələrin səfirlərinin, hərbi attaşelərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin rəhbərlərinin, ümumilikdə 50-dən artıq ölkədən 80-dən çox şəxsin azad olunmuş Kəlbəcər rayonuna səfəri təşkil edildi.

Səfərin məqsədi diplomatları ermənilər tərəfindən Kəlbəcər rayonunda törədilmiş dağıntıları, vəhşilikləri, xüsusilə onların həmin ərazilərdən çıxdığı dövrdə məqsədli şəkildə yaratdıqları problemləri diplomatik korpusun nümayəndələrinin diqqətinə çatdırmaq olub. Qonaqlara ermənilərin dini abidələrimizi təhqir etməsi ilə bağlı məlumat verilib. Diplomatik korpusun nümayəndələri eyni zamanda Kəlbəcər rayonunda həyata keçirilən nəqliyyat və enerji infrastrukturu layihələri, o cümlədən yol, tunel tikintisi, enerji xətlərinin çəkilişi və sair barədə məlumatlandırılıb.

Səfər çərçivəsində xarici diplomatlar Kəlbəcər rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalı zamanı "Tunel qırğını"nın törədildiyi Kəlbəcər-Laçın tunelində olublar. Qonaqlara bu ərazidə törədilmiş qətliamlar barədə məlumat verilib və bu qırğının rayonun 36 kəndini birləşdirən yeganə avtomobil yolunu ələ keçirmək, Kəlbəcəri mühasirədə saxlamaq məqsədilə törədildiyi bildirilib. Eyni zamanda 1993-cü il aprelin 18-də Kəlbəcərin Başlıbel kəndində Ermənistan hərbçilərinin silahsız mülki şəxslərə qarşı həyata keçirdiyi qətliam barədə ətraflı məlumat verilib.

Qonaqlar Kəlbəcər şəhərində erməni vəhşiliyi nəticəsində yerlə-yeksan edilən infrastrukturla tanış olublar. Məscid, Bayraq meydanı, tarixi-diyarşünaslıq muzeyi, qədim daş heykəllər və şahmat məktəbinin binasının dağıntılarının şahidi olan diplomatlara şəhərin tarixi, dağıdılmış binaları barədə məlumat verilib, erməni işğalından əvvəl çəkilmiş şəkillər göstərilib.

Səfər iştirakçıları "İstisu" sanatoriyasına da baş çəkiblər. Onlara erməni vandalları tərəfindən təbii sərvətlərin də istismar edildiyi bildirilib.

Azərbaycanın haqq zəfəri bölgədə əbədi sülhü bərqərar etdi

Bəli, Vətən müharibəsi təkcə Azərbaycanın tarixi, hüquqi, siyasi haqlılığının qələbəsi olmadı, həm də erməni vəhşiliyinin tam çılpaqlığı ilə dünyanın gözləri önünə sərilməsinə, onların barbarlıqlarının beynəlxalq ictimaiyyətin də görüb, anlayıb haqlı olduğumuza şərait yaratdı.

Bu da faktdır ki, illərdir Azərbaycan işğal altında olan torpaqlarında erməni mənfurlarının törətdiyi vəhşilikləri bütün beynəlxalq kürsülərdən dünyaya çatdırırdı. Lakin bəzi qərəzli beynəlxalq qurumlar inadla erməni vandalizmini görməzdən gəlir, hətta ört-basdır etməyə çalışırdılar.

Hazırda isə vəziyyət tamamilə dəyişib və bütün aləm Qarabağda, Şərqi Zəngəzurda törədilən vəhşiliklərin fonunda faşist xislətli ermənilərin əsl çirkin simalarını görür.

İndi dünya da erməni vandallığını pisləyir. Erməni vəhşiliyi ilə bağlı bu reallıqların dünyada qəbul edilməsinə şərait yaradan əsas amillərdən biri isə beynəlxalq ictimaiyyət, diplomatik korpus nümayəndələrinin Qarabağa və Şərqi Zəngəzura səfər edərək bu vəhşiliklərlə yerindəcə tanış olması, murdar erməni xislətini görmələri ilə bağlıdır.

Eyni zamanda işğaldan azad edilən yurdlarımıza səfər edən xarici ölkə nümayəndələri dövlətimizin dağıntıya məruz qalan yurdlarımızda həyata keçirdiyi sürətli bərpa-quruculuq işlərini, erməni vandalizminə məruz qalan maddi-mədəni irsimizə məxsus tarixi-dini abidələrimizin Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpası prosesində göstərdiyi əzmi təqdir edirlər.

Bir sözlə, səfər iştirakçıları Azərbaycanın haqq və ədalət zəfərinin Cənubi Qafqazda əbədi sülhü bərqərar etdiyinin əyani şahidi olurlar.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan.- 2022.- 3 iyun.- S.6.